

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 1, 2015 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 338.2

О. С. Джур,
к. т. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та туризму,
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ: НОВІ РЕАЛІЇ ТА ВИКЛИКИ

О. Y. Dzhur,
PhD, associate professor, assistant professor of management and tourism,
Oles Honchar Dnipropetrovsk National University, Dnipropetrovsk

GOVERNMENT REGULATION OF ENTERPRISES OF SPACE INDUSTRY OF UKRAINE: NEW REALITIES AND CHALLENGES

Стаття містить результати дослідження теоретико-методологічних аспектів державного регулювання підприємств космічної галузі в умовах політичної та економічної нестабільності в Україні, запровадження нової політики безпеки, державного управління, економічної політики України, підписання Угоди про реалізацію другого етапу приєднання України до Європейського космічного агентства, розробки нових державних стандартів, адаптованих до вимог ЄС із урахуванням світових вимог щодо засад концепції стійкості розвитку на благо майбутніх поколінь. Виділені структурні складові державного регулювання підприємств космічної галузі, методи та заходи реалізації регулювання із врахуванням завдань та особливостей розвитку підприємств космічної галузі. Дано визначення процесу державного регулювання підприємств космічної галузі та вказані напрямки вдосконалення.

The article contains the results of research of theoretical and methodological aspects of government regulation of enterprises of space industry in the conditions of political and economic instability in Ukraine, adoption of new politics of safety, state administration, economic politics of Ukraine, signing of Agreement about realization of the second stage of joining of Ukraine to the European space agency, development of new state standards adapted to the requirements of EU with taking into account of world requirements in relation to principle of conception sustainable development for the good of future generation. Structural constituents of government regulation of enterprises of space industry, methods and measures of realization of regulation with taking into account of tasks and features of development of enterprises of space industry are selected. There was given determination of process of government regulation of enterprises of space industry, and were indicated directions for improvement.

Ключові слова: державне управління, підприємства космічної галузі, стійкий розвиток, космічна діяльність, високотехнологічна конкурентоспроможна продукція

Keywords: government regulation, enterprises of space industry, sustainable development, space activity, hi-tech competitive products.

Постановка проблеми. Існування високотехнологічних підприємств в структурі будь-якої економічної системи розглядається як результат ефективного управління цією системою та її складовими і вважається основою стійкого розвитку суспільства.

Ринкове трансформування галузевої структури України із визначенням розвитку пріоритетних сфер до теперішнього часу не забезпечило результативних зрушень в економіці країни. Перехід суспільства України в кінці ХХ ст. в нову якість прийняв руйнівний характер. Замість підвищення соціально-економічного добробуту населення, розвитку демократичних перетворень, формування відповідальності на всіх рівнях управління та функціонування суспільства, росту духовного рівня народу, суспільство опинилось в глибокому занепаді. Результат невдоволення суспільства та неефективного державного управління – військові дії на території України, втрата частини території (АР Крим), значне соціальне розшарування в суспільстві, непримиримість поглядів на історичне минуле, сьогодення, напрямків та перспектив на майбутнє.

Існування державних підприємств в будь-якій країні завжди пов'язано із питанням їх ефективності, оскільки низька ефективність їх виробництва негативно впливає на економічний ріст країни. Уряди змушені покривати збитки таких низько ефективних державних підприємств. Це спричиняє дефіцит державного бюджету та скорочення видатків на соціальні програми.

Використання державного управління не завжди дозволяє компенсувати недоліки ринкового механізму, оскільки державне управління часто виявляється неефективним і страждає від корупції чиновників. Визнання недоліків державного управління примушує уряди розвинених країн знаходити альтернативні варіанти форм державної власності - нових методів регулювання діяльності приватних компаній або державних замовлень на виробництво громадських благ приватними виробниками.

Тому необхідно забезпечити оптимальний вибір заходів, інструментів державного регулювання високотехнологічних підприємств, а саме підприємств космічної галузі, здатних забезпечити прискорений розвиток соціальної та економічної сфери суспільства на основі генерування та впровадження результатів якісно нових знань про космос, навколишнє середовище, форми ефективної творчої та виробничої взаємодії людей із різних країн для вирішення спільної мети та забезпечення стійкого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітними теоретичними та практичними проблемам управління, розвитку та конкурентоспроможності підприємств космічної галузі на макро-, мезо- та мікрорівні присвятили свої праці такі українські науковці та державні діячі, що зайняті в сфері космічної діяльності, як Ю.С. Алексєєв, О.В. Дегтярев, В.П. Горбулін, С.М. Конюхов, А.І. Шевцов, В.С. Шеховцов, О.В. Пилипенко та інші.

Науково-практичні засади окремих аспектів державного управління в сфері діяльності високотехнологічних підприємств розглянуті в працях як вітчизняних так і закордонних науковців, а саме: Борисенко П.А., Данилишина Б.М., Ігнатова С.В., Геєця В.М., Дудкіна М.Н., Лаптева О.О., Семиноженко В.П. Саліхової О.Б., Оdotюк І.В., Терещенко Ю.Ф., Шуригіна М.Н., Федулової Л.І., Фролова В.Е. тощо.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження системи управління підприємств космічної галузі України, спеціальних принципів, заходів,

інструментів державного управління підприємств космічної галузі з метою ефективного функціонування як підприємств так і суспільства, орієнтованого на стійкий розвиток.

Виклад основного матеріалу.

Економіка розвитку, яку успішно та послідовно формують високо розвинуті країни світу, має принципово нові якісні характеристики у порівнянні із неперороткою господарською середою, що є в Україні. Економіка даних країн в більшому ступені функціонує на власній ресурсній базі, абсорбуючи додаткові джерела та фактори розвитку. Самодостатність розвитку проявляється, у першу чергу, як пристосування до змін, які відбуваються у зовнішній економічній середі, і до динаміки внутрішньосистемних модифікацій.

Концепція стійкого розвитку була сформована світовою спільнотою в результаті усвідомлення суспільством природоохоронних, економічних і соціальних проблем, що здійснюють вплив на стан природного середовища. Вона стала реакцією суспільства на процеси деградації природи під посиленням антропогенним тиском [1]. Ідеї про засади стійкого розвитку не нові, адже ще на початку ХХ століття В.В. Вернадський висунув концепцію ноосфери (сфери розуму), в основі якої лежить ідея гармонізації взаємодії суспільства і природи. Він говорив, що людство, узятє в цілому, стає потужною геологічною силою, яка визначає нову геологічну еволюційну зміну біосфери і попереджав про небезпеки, приховані у формуванні ноосфери.

Термін «стійкий розвиток» запозичений з понятійного апарату вчених природних галузей знань для позначення певного типу суспільного та економічного розвитку, що базується на ідеї узгодженості темпів економічного і соціального розвитку з можливостями природних систем, які забезпечують ці темпи мінеральними і біологічними ресурсами - з одного боку, і межами можливості біосфери до асиміляції забруднень і інших негативних впливів господарської діяльності - з іншого.

Експерти Всесвітнього банку визначили стійкий розвиток як процес управління сукупністю (портфелем) активів, спрямований на збереження і розширення можливостей, наявних у людей. Активи в цьому визначенні включають не лише фізичний капітал, але також природний і людський капітал. Щоб бути стійким, розвиток повинен забезпечити зростання, або принаймні не зменшення, в часі усіх цих активів .

Для того, щоб бути стійким, економічний ріст повинен бути підкріплений такими результатами людського розвитку як ріст знань та вміння робітників (ріст людського капіталу) поряд із можливістю їх ефективного використання (збільшення кількості та якості робочих місць, демократизація управління на всіх рівнях, наявність простих та прозорих процедур створення власного бізнесу тощо).

У світі постійно зростають вимоги до якості довкілля, відповідальність як окремих громадян так і суспільства в цілому має ключове значення. Кожна організація несе відповідальність за стійкий розвиток свого бізнесу, що має на увазі громадське визнання і мінімізацію дії на довкілля. Підприємства космічної галузі активно здійснюють пізнання та освоєння космосу, що сприяє обережному, поважному та гармонійному ставленню до Космосу та його законів. Розвиток космічного бізнесу як однієї з важливих складових у формуванні соціально-економічного розвитку країни потребує певного регулювання із боку держави. Тому в системі державного управління космічної галуззю України повинні бути закладені заходи системного узгодження концепції стійкого розвитку та управління підприємств космічної галузі.

Українське законодавство стверджує, що у «сфері господарювання держава здійснює довгострокову (стратегічну) і поточну (тактичну) економічну і соціальну політику, спрямовану на реалізацію та оптимальне узгодження інтересів суб'єктів господарювання і споживачів, різних суспільних верств і населення в цілому» [2].

Згідно Господарського кодексу України основними засобами регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є:

- державне замовлення;
- ліцензування, патентування і квотування;
- сертифікація та стандартизація;
- застосування нормативів та лімітів;
- регулювання цін і тарифів;
- надання інвестиційних, податкових та інших пільг;
- надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій [2].

На даний час в світі виділяють уніфіковану модель управління національною космічною діяльністю за допомогою космічних агентств. Тому з метою збереження та подальшого розвитку науково-технічного та виробничого потенціалу ракетно-космічної галузі ЦРСП в Україні в 1992 р. було створено Національне космічне агентство України (НКАУ) у якості Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері космічної діяльності. Космічна галузь України сьогодні включає 5 відкритих акціонерних товариств, 17 державних підприємств, 5 установ та 4 підприємства подвійного підпорядкування.

НКАУ розробляє разом з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та Національною академією наук України Загальнодержавну цільову науково-технічну космічну програму України, яка затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України, та забезпечує її виконання; сумісно із Міністерством оборони України забезпечується космічна діяльність у сфері оборони та національної безпеки, яка затверджується Президентом України; за погодженням з Міністерством внутрішніх справ України затверджує положення про відомчу воєнізовану охорону та здійснює контроль за діяльністю її підрозділів.

Законодавство України, що регулює діяльність космічної галузі представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Нормативно - правове забезпечення діяльності космічної галузі в Україні

Складові законодавства	Кількість
Національне право України	
Документи Верховної Ради	
Декларація	1
Закони	28
Заяви	2
Постанови	24
Документи Президента України	
Укази	28
Документи Кабінету Міністрів	
Декрети	21
Постанови	7
Документи ДКА	
Угоди	2
Розпорядження	
Проекти	3
Положення	2
Нормативні документи	26
Накази	23
Міжнародні договори України	
Багатосторонні угоди	30
Двосторонні угоди	29
Угоди з міжнародними організаціями	18

**Складено автором на основі [3]*

Закон України «Про космічну діяльність» до засад космічної діяльності відносить:

- «державне регулювання;
- державну підтримку комерціалізації космічної діяльності та залучення інвестицій в космічну галузь України;

- еволюційність розвитку і послідовність реформування державної політики у галузі дослідження та використання космічного простору;
- ефективне використання науково-технічного потенціалу України, можливостей, які надає космічна діяльність, в інтересах національної економіки, науки, безпеки держави і в комерційних цілях;
- сприяння міжнародному співробітництву, збереження та розвиток існуючих міжнародних зв'язків у космічній галузі з урахуванням національних інтересів». Цей же закон в ст. 5 чітко визначає, що «державне регулювання та управління у сфері космічної діяльності в Україні здійснюються шляхом: законодавчого встановлення основних принципів, норм і правил космічної діяльності; розробки концептуальних основ державної політики у галузі дослідження і використання космічного простору в мирних цілях та в інтересах безпеки держави; формування Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України; планування та фінансування космічної діяльності за рахунок коштів Державного бюджету України, а також сприяння залученню інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України; цільової підготовки кадрів за рахунок Державного бюджету України; запровадження ліцензування такої діяльності; контролю за здійсненням зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами космічної діяльності» [4].

Аналізуючи складові засад космічної діяльності та державного регулювання та управління у сфері космічної діяльності в Україні можна відзначити, що держава взяла на себе левову частку щодо забезпечення процесу розвитку галузі за допомогою трьох взаємопов'язаних процесів - зміни, росту покращенню, які відзначені в нормативно-правовому забезпеченні щодо державного регулювання підприємств космічної галузі України.

Необхідність забезпечення розвитку сучасних космічних технологій в Україні, що є важливим чинником та визначає стратегічне місце держави у світі, було підкреслено урядом України в 2011 р. при розробці Концепції реалізації державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року [5]. Проблемою, яка потребує розв'язання, є значна диспропорція між рівнем космічного потенціалу та його впливом на вирішення актуальних загальнодержавних і суспільних завдань. Основну причину виникнення проблеми фахівці та розробники Концепції вбачають у тривалій відсутності ефективної державної підтримки у сфері космічної діяльності, а також необхідності реформування зазначеної сфери. Концепція виділяє наступні напрями виконання :

- забезпечення розвитку космічних технологій та їх інтеграції до реального сектору національної економіки і сфери національної безпеки та оборони;
- одержання нових знань, підвищення науково-технічного потенціалу держави та освітнього рівня її громадян;
- удосконалення ракетно-космічної техніки та технологій її створення;
- реалізація ефективної промислової політики та модернізація виробництва;
- забезпечення комерціалізації космічної діяльності;
- поглиблення міжнародного співробітництва у сфері космічної діяльності.

У багатьох країнах, що розвиваються уряди беруть відповідальність не тільки за створення умов для стабільного функціонування економіки, як і в більшості розвинутих країн, але й за мобілізацію обмежених національних ресурсів спрямованих на виконання цілей прискореного росту та розвитку. Історично, саме космічна галузь ЄСРП, до якої раніше входила космічна галузь України здійснювала ці актуальні загальнодержавні і суспільні завдання.

Подальший розвиток будь-якого об'єкту чи суб'єкту економіки визначається його користністю (соціально або економічною) для суспільства. Та космічна галузь потребує значних вкладень людських, фінансових, матеріальних, інформаційних ресурсів, тому її подальший розвиток буде визначатися ефективністю функціонування.

В даний час космічна діяльність в Україні реалізується на основі «Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013-2017 роки» [6]. Космічна програма пропонує три варіанти використання потенціалу підприємств для вирішення національних завдань, однак у якості оптимального виділяє *третій варіант*, що передбачає удосконалення механізму надання державної підтримки, забезпечення інвестиційної привабливості космічної діяльності та пропорційного залучення позабюджетних коштів, що дасть змогу створити сприятливі умови для розвитку космічних технологій, сформувати внутрішній ринок космічних послуг і підвищити рівень експортного потенціалу держави.

Як видно із запропонованого, уряд України планує часткове забезпечення космічної галузі на основі бюджетного фінансування, планує організаційні дії з формування внутрішнього попиту на продукцію космічної галузі, забезпечення інвестиційної привабливості космічної діяльності, сприяння участі у виконанні міжнародних програм, що передбачають проведення фундаментальних космічних досліджень, виконання окремих прикладних наукових робіт із створення перспективних зразків ракетно-космічної техніки, що в підсумку повинно підвищити рівень експортного потенціалу держави.

Прийнятий в 2013 р. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» визначає пріоритетними галузями економіки - «галузі, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць» [7]. Безумовно, ідея даного закону полягає у поліпшенні соціально-економічних очікувань українського суспільства, підвищенні стандартів якості життя населення. Однак не зрозумілим виявляється факт, що виділений лише машинобудівний комплекс за напрямками - виробництво нових та імпортозаміщуючих видів комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, машин і устаткування, електричного устаткування, автотранспортних та інших транспортних засобів. І зовсім нічого не сказано про космічну галузь.

Це свідчить про відсутність реальної зацікавленості уряду, політикуму держави, бізнесу у високотехнологічній продукції та послугах підприємств космічної галузі, ґрунтовних досліджень про ефективні та успішні форми ведення космічного бізнесу, механізмів співпраці держави та приватного сектору, виявляє недалекоглядність стратегічного масштабу, погіршує повагу до країни, рівень її конкурентоспроможності на світовому рівні.

Незважаючи на те, що в 2012 р. підприємства космічної галузі України збільшили обсяги виробництва у порівнянні із 2011 р. на 24%, а по результатам 2011 р. обсяги реалізації продукції збільшилися у 1,7 рази у порівнянні із 2010 р. (439 млн дол.), у 2013 р. підприємствами галузі вироблено і реалізовано товарної продукції на суму близько 3,0 млрд грн. У 2013 році склалися незадовільна ситуація з фінансуванням державних цільових програм. Зокрема, не реалізовано передбачене рішеннями Уряду збільшення бюджетного фінансування космічної програми та Програми утилізації твердого ракетного палива РС-22. Запуск першого українського телекомунікаційного супутника «Либідь» перенесений на 2015 р.

Середньооблікова чисельність штатних працівників галузі станом на 1 січня 2014 року становить 25 тис. осіб. Порівняно з початком року вона зменшилась на 4%. Вперше за останні роки не зроста середньомісячна заробітна плата. В середньому по галузі вона залишилася на рівні 2012 року і склала 3297 грн. [9]. Із 2014 р. в Дніпропетровську на ПМЗ ім. Макарова із-за відсутності замовлень шоденно звільняються від 40 до 50 робітників. Втрачаються кваліфіковані робітники, збільшується ризик браку. Приходиться підсилити контроль якості, що впливає на собівартість. Так, кількість російських замовлень знизилась на 80%, а вони забезпечували значну частину валового доходу підприємства. Завод не отримує держзамовлення та дофінансування від уряду. В 2013 р. в Україні було виділено на розвиток космічної галузі біля 10 млн. грн., в той час як в Росії – 5 млрд. дол. Крім того, Україна до сих пір не є членом Європейського космічного агентства. Це лише частини замовлень в рамках внутрішньоевропейської виробничої кооперації [8,9].

Конкуренція розглядається сучасними науковцями як ознака розвитку системи. Конкурентні переваги окремих країн та регіонів світу в певних видах матеріальних або нематеріальних ресурсів та продуктів, які створюються підприємствами космічної галузі (інноваціями) допомагають країнам скоріше долати економічні кризи та вирішувати завдання нації та суспільств стосовно поліпшення якості свого життя та бути прикладом для наслідування іншими. Не всі сучасні розвинуті та багаті країни мають стабільний та гарантований доступ до найважливіших природних ресурсів (наприклад, енергетичних), які забезпечують їм стабільне функціонування економіки і дотримання якості життя теперішнього та майбутніх поколінь. Завдання розвитку суспільств вирішується через завдання створення конкурентних переваг в тих сферах, в яких накопичений достатній конкурентний потенціал та потенціал розвитку, що дають змогу сформувати потужний експортний потенціал і отримати в обмін недостатні ресурси.

Державне регулювання діяльності підприємств космічної галузі є важливим інструментом впливу на структурні параметри економіки держави і завжди виступало амбїтною програмою уряду і суспільства стосовно свого майбутнього місця в міжнародному поділі праці. Надбання в науковій, виробничій сфері космічної діяльності завжди виступали гарантією розвитку і безпеки майбутнього суспільства. Тому, на думку автора, чіткі зобов'язання уряду і підприємств космічної галузі стосовно досягнення конкретних запланованих результатів в цій сфері є ознакою фундаментальних основ успішності (правильно зробленого вибору, шляху від перемоги до перемоги, характеристикою вищої стадії розвитку).

Усі заходи і методи державного регулювання космічної галузі України можна поділити на прямі та непрямі. Найбільш застосовуються методи прямого регулювання – планування і фінансування розвитку у вигляді Загальнодержавних цільових науково-технічних космічних програм України, регуляторна політика, податкова політика, адміністративні методи ліцензування космічної діяльності в Україні та ліцензування цієї діяльності під юрисдикцією України поза її межани, забезпечення умов конкуренції, збільшення платоспроможного попиту через державні закупівлі, антикорупційні заходи). Методи непрямого впливу включають нормативно – правове регулювання для забезпечення господарської та підприємницької діяльності, національної безпеки та оборони держави, підвищення якості освіти, сучасної науки та інновацій; програмування та планування розвитку інноваційної інфраструктури та системи захисту інтелектуальної власності, трансферу технологій; програмування національної безпеки та окремих її складових; податкову політику (преференції), фінансово – кредитну політику (кредитування проєктів

на пільгових засадах, кредитно – грошове регулювання господарських процесів), організаційні (вживає заходи по розробці та функціонуванню Системи сертифікації космічної техніки України, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності відкриває свої представництва на території інших держав згідно із законами цих держав, організовує співробітництво України з іншими державами та міжнародними організаціями у космічній галузі, а також забезпечує збереження і розвиток існуючих міжнародних зв'язків у сфері космічної діяльності тощо).

Отже, *Державне регулювання підприємств космічної галузі* – це програма відповідальності, що реалізує завдання соціально-економічного та наукового прогресу держави, зростанню добробуту громадян через виконання своєї місії підприємствами космічної галузі, із наданням державою необхідних ресурсів та заходів, які дозволять здійснити синтез, поєднання минулого, теперішнього, майбутнього, створення нової реальності більш досконалого світу, де врівноважена духовна та матеріальна складова існування людства (*авторська концепція*).

Реалізація системи державного регулювання космічної діяльністю в Україні представлена на рис. 1.

Підприємства космічної галузі повинні приділити увагу інтеграції аспектів стійкого розвитку у свої стратегічні пріоритети і плани. Стратегічні цілі підприємств можуть бути досягнуті тільки завдяки збалансованому розвитку, що передбачає інтереси усіх зацікавлених сторін, органи управління підприємств повинні дотримуватися загальноприйнятої стратегічної моделі бізнесу.

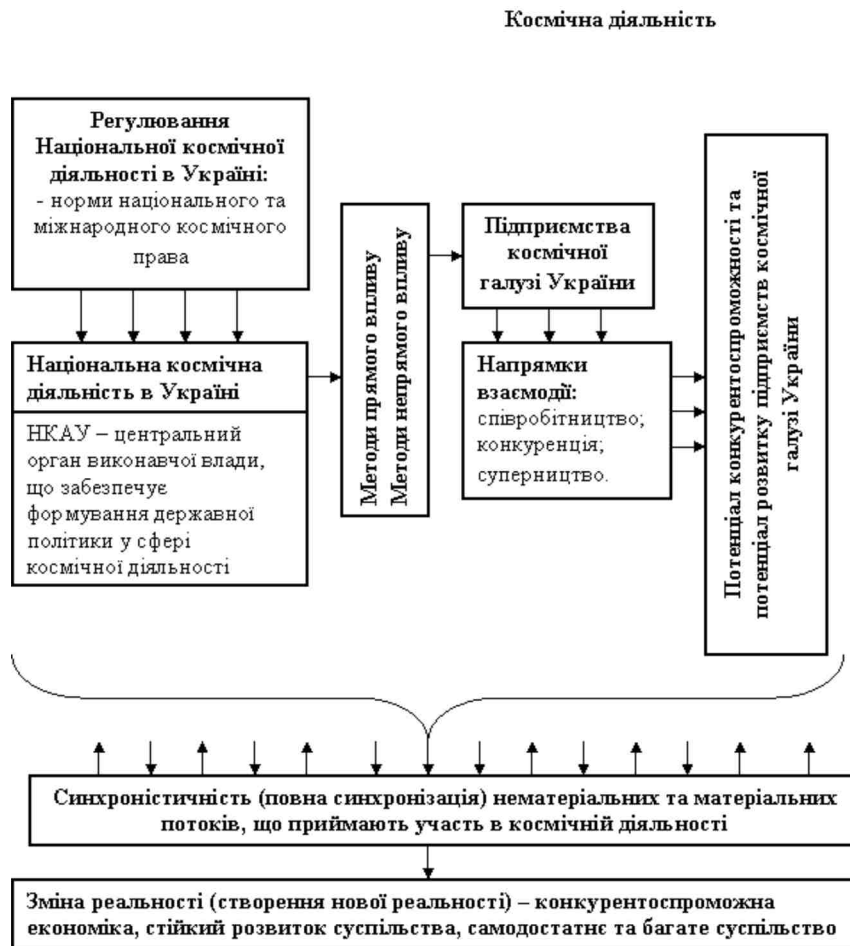

Рис. 1 Система державного регулювання космічною діяльністю в Україні

Космічна діяльність за своїм змістом прискорює процес реалізації ідей, змінює історію як окремих націй так і всього міжнародного співтовариства. Тому, актуальними заходами державного регулювання підприємств космічної в умовах нестабільної політичної та економічної ситуації в Україні вважаю: 1) набуття членства в Європейському Космічному Агентстві; 2) просування українських аерокосмічних виробників на міжнародному ринку; 3) стимулювання створення державно – приватних форм у сфері реалізації космічної діяльності, що мають як національний так і змішаний характер форми власності; 4) упровадження податкових стимулів (або відміна оподаткування) при інвестуванні в нові малі форми господарювання, що зайняті космічною діяльністю та забезпечують створення нових робочих місць та розвиток технологій; 5) створення сильних промислових корпоративних структур космічної галузі й супутніх підприємств малого й середнього бізнесу в ланцюзі освіта – наука – виробництво, як основи забезпечення безперервності та еволюційності розвитку космічних технологій на благо суспільства та майбутніх поколінь; 6) створення нових перспективних ліцензійних виробництв на основі вітчизняних космічних розробок, що мають значні експортні можливості; 7) подальші роботи в сфері розробки державних стандартів, адаптованих до вимог ЄС.

Висновки з даного дослідження. Державне регулювання підприємств космічної галузі із урахуванням світових та європейських принципів стійкого розвитку суспільства повинні означати правильне використання матеріальних та інтелектуальних ресурсів в екологічній, соціальній та економічній сферах. Такий розвиток не лише не виснажує запаси ресурсів, але і розширює потенційну вигоду підприємств космічної галузі і зацікавлених сторін. Зважаючи на принципи, сформульовані на Конференції ООН по навколишньому середовищу та розвитку в Ріо-де-Жанейро в 1992 р. та імплементованими в законодавство та ділову практику багатьох успішних підприємств та установ, підприємствам космічної галузі необхідно впровадити термінологію стійкого розвитку відповідно до формулювання Організації Об'єднаних Націй і трансформувати її в оперативні дії, що впливають на комерційні, виробничі і корпоративні процеси сьогодення. Такий підхід відповідає політичним реаліям і бажанням в Україні, дозволить їй реалізувати набуття членства в Європейському космічному Агентстві, забезпечить активне просування експорту та захист ринку, формування умов для диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності. Крім того, заходи державного регулювання космічної діяльності в Україні повинні враховувати досвід компаній-конкурентів на світовому ринку космічних товарів та послуг та досвід світових практик управління, технічний зв'язок між необхідними аспектами розвитку та стратегічними бізнес-планами підприємств космічної галузі.

Література.

1. Ріо-де-Жанейрская декларация по окружающей среде и развитию [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>.
3. Офіційний сайт Державного космічного агентства України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/pravonsau.nsf>.

4. Закон України «Про космічну діяльність» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/502/96>.
5. Концепція реалізації державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.nkau.gov.ua/pdf/Konceptsiya_2032.pdf.
6. Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми на 2013-2017 роки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
7. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>.
8. На розширеному засіданні Колегії ДКА України розглянуто підсумки роботи космічної галузі у 2013 році та завдання на 2014 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nkau.gov.ua>.
9. Конфликт с Россией лишит Украину статуса космического государства – Южмаш [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://korrespondent.net/business/companies/3432451-konflikt-s-rossyei-lyshyt-ukraynu-statusa-kosmycheskoho-hosudarstva-yuzhmash>.
10. План заходів ДКА України з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди у 2015 році [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/pravonsau.nsf>.

References.

1. The official site of UN (2015), “Rio de Janeiro Declaration on Environment and Development”, available at: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations (Accessed 12 January 2015).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “Commercial Code of Ukraine “, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws> (Accessed 12 January 2015).
3. The State Space Agency of Ukraine (2015), available at: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/pravonsau.nsf> (Accessed 12 January 2015).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “On space activities“, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/502/96> (Accessed 15 January 2015).
5. The State Space Agency of Ukraine (2015), “The concept of public policy in the field of space activities for the period to 2032“, available at: www.nkau.gov.ua/pdf/Konceptsiya_2032.pdf (Accessed 14 January 2015).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), “On approval of the Concept of the National Target Scientific and Technical Space Program for 2013-2017 years“, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws> (Accessed 15 December 2014).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine “About stimulate investment in priority sectors of the economy to create new jobs“, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5205-17> (Accessed 15 December 2014).
8. The State Space Agency of Ukraine (2015), “At the enlarged meeting of the Board of DKA Ukraine considers the outcome of the space industry in 2013 and tasks for 2014“, available at: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/pravonsau.nsf> (Accessed 15 January 2015).
9. The official site of Korrespondent.net (2015) “The conflict with Russia would deprive Ukraine the status of the state space“, available at: <http://korrespondent.net/business/companies/3432451-konflikt-s-rossyei-lyshyt-ukraynu-statusa-kosmycheskoho-hosudarstva-yuzhmash> (Accessed 15 January 2015)
10. The State Space Agency of Ukraine (2014), “DKA Ukraine Action Plan to implement the Programme of the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Coalition Agreement in 2015“, available at: <http://www.nkau.gov.ua> (Accessed 15 December 2014).

Стаття надійшла до редакції 20.01.2015 р.

ТОВ "ДКС Центр"